

PŘÍLOHA č. 3 ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Strategie školy pro práci s umělou inteligencí (AI)

včetně pravidel pro žáky a zaměstnance

Škola	ZŠ a MŠ Voděřady
Dokument	Příloha ŠVP
Platnost a účinnost	1. 9. 2026
Vyhodnocení	1× ročně a při významné změně právního či metodického rámce

1. Účel a postavení dokumentu

Tato strategie stanovuje společný rámec pro bezpečné, etické, odpovědné a pedagogicky smysluplné využívání umělé inteligence ve škole. Je součástí školního vzdělávacího programu a vztahuje se přiměřeně na žáky, pedagogické pracovníky, vedení školy a ostatní zaměstnance.

Cílem školy není umělou inteligenci plošně zakazovat ani ji nekriticky podporovat. AI je chápána jako podpůrný nástroj, který může rozvíjet učení, tvořivost, individualizaci a efektivitu práce, avšak nesmí nahrazovat vlastní myšlení, odpovědnost člověka, pedagogický úsudek ani mezilidské vztahy.

2. Východiska a základní principy

Člověk rozhoduje: AI je podpůrný nástroj. Odpovědnost za pedagogické, organizační a jiné rozhodnutí zůstává vždy na člověku.

AI podporuje učení: AI má pomáhat žákovi učit se, nikoli obcházet vzdělávací cíl nebo nahrazovat vlastní výkon.

Kritické ověřování: Výstupy AI mohou být chybné, neúplné nebo zkreslené. Důležité informace se ověřují z důvěryhodných zdrojů.

Transparentnost: Významné použití AI při tvorbě výstupu se přiměřeným způsobem přiznává podle pokynu učitele nebo účelu dokumentu.

Ochrana údajů a soukromí: Do nepovolených či veřejně dostupných AI služeb se nekládají osobní, citlivé, důvěrné ani jinak chráněné údaje.

Rovný přístup: Povinné použití AI nesmí znevýhodnit žáka z důvodu absence placeného nástroje, zařízení či domácího přístupu.

Přiměřenost věku: Použití konkrétní služby respektuje věk žáka, podmínky poskytovatele, školní pravidla a vzdělávací cíl.

Bezpečnost a důstojnost: AI nesmí být používána ke kyberšikaně, manipulaci, diskriminaci, podvodu, neoprávněným deepfake výstupům ani zásahům do práv osob.

3. Cíle školy v oblasti AI gramotnosti

Škola vede žáky a zaměstnance k takové AI gramotnosti, která umožňuje informované, bezpečné a odpovědné používání AI systémů. Žák by měl postupně:

- rozumět základním možnostem a omezením AI;
- formulovat vhodná zadání a účelně pracovat s AI nástroji;
- kriticky posuzovat a ověřovat výstupy AI;
- rozpoznávat chyby, stereotypy, manipulativní a uměle vytvořený obsah;
- chránit osobní údaje, soukromí a digitální stopu;
- respektovat autorská práva a pravidla poctivé práce;
- umět přiznat a popsat způsob využití AI;
- chápat společenské, etické a pracovní dopady AI;
- rozhodnout, kdy je použití AI přínosné a kdy je vhodnější vlastní práce bez AI.

4. Režimy využívání AI ve výuce a při hodnocení

Pro sjednocení pravidel používá škola tři režimy. Režim stanovuje vyučující podle vzdělávacího cíle a sdělí jej žákům před zahájením činnosti.

Režim	Význam	Pravidlo pro žáka
A - BEZ AI	AI není při dané činnosti povolena.	Žák pracuje samostatně bez generativní AI.
B - AI JAKO POMOCNÍK	AI lze použít pouze ve vymezeném rozsahu.	Žák dodrží rozsah stanovený učitelem a odpovídá za výslednou práci.
C - AI JAKO SOUČÁST ÚKOLU	Práce s AI je přímo součástí vzdělávací aktivity.	Žák AI používá, hodnotí její výstupy a dokládá vlastní přínos.

5. Práce žáků s AI

Žáci mohou podle pokynu učitele využívat AI zejména k vysvětlení učiva, procvičování, brainstormingu, hledání variant řešení, tvorbě osnovy, jazykové podpoře, zpětné vazbě, projektové práci a tvořivým činnostem. Použití AI musí vždy odpovídat cíli dané aktivity.

5.1 Hodnocení žákovské práce

Hodnocení vychází z předem známých vzdělávacích cílů a kritérií. Pokud má být ověřena samostatná znalost či dovednost, může učitel použít AI omezit nebo zakázat. Učitel může požadovat, aby žák vysvětlil postup vzniku práce, uvedl použitý nástroj, popsal využití AI, doložil zdroje nebo výsledný výstup obhájil.

5.2 Nepřípustné použití

- použití AI v režimu A nebo v rozporu s výslovným pokynem učitele;
- vydávání AI výstupu za vlastní samostatný výkon za účelem obejití zadání;
- použití AI k podvádění při hodnocení;
- kyberšikana, ponižování, manipulace, diskriminace nebo vytváření škodlivého obsahu;
- neoprávněné vytváření či šíření deepfake fotografií, videí nebo hlasových záznamů konkrétních osob;
- vkládání osobních, citlivých nebo důvěrných údajů do nepovolených AI služeb;
- obcházení bezpečnostních opatření školy nebo jiné jednání v rozporu s právními předpisy a školním řádem.

6. Využívání AI zaměstnanci školy

Zaměstnanci mohou AI využívat jako podpůrný nástroj zejména při přípravě výuky, tvorbě a diferenciaci materiálů, přípravě projektů, formulaci cílů a kritérií, tvorbě námětů pro zpětnou vazbu, jazykové úpravě, brainstormingu a vybraných administrativních činnostech. Každý výstup musí před použitím zkontrolovat odpovědný zaměstnanec.

Zaměstnanec ověřuje věcnou správnost, aktuálnost, přiměřenost věku žáků, soulad se vzdělávacím cílem, jazykovou vhodnost, možné stereotypy či zkreslení a soulad s právními a etickými pravidly.

6.1 Rozhodování a hodnocení

AI nesmí bez lidského posouzení rozhodovat o klasifikaci nebo slovním hodnocení žáka, výchovném opatření, pedagogické diagnostice, podpůrných opatřeních, přijetí žáka, personálních otázkách ani o jiném rozhodnutí významně ovlivňujícím práva či postavení konkrétní osoby. Výsledné rozhodnutí činí a odpovědnost nese vždy příslušný pracovník školy.

6.2 Rovné podmínky a účty žáků

Pokud je využití AI povinnou součástí vzdělávací aktivity, škola zajistí podmínky pro zapojení všech žáků. Pedagog nevyžaduje po žákovi založení osobního účtu v AI službě, pokud není zajištěn soulad s podmínkami služby, věkem žáka, pravidly školy a ochranou osobních údajů.

7. Ochrana osobních údajů, soukromí a důvěrných informací

Při používání AI se uplatňuje zásada minimalizace údajů. Pro práci s běžnými veřejně dostupnými AI službami se přednostně používají anonymizovaná, pseudonymizovaná nebo fiktivní data.

Bez předchozího posouzení a schválení konkrétního nástroje se do AI nekládají zejména:

- údaje ze školní matriky;
- zdravotní údaje a informace o podpůrných opatřeních;
- zprávy školských poradenských zařízení;
- informace o rodinné, sociální nebo kázeňské situaci konkrétního žáka;
- osobní údaje zákonných zástupců a zaměstnanců;
- hesla, přístupové údaje a bezpečnostní informace;
- neveřejné fotografie, videozáznamy a zvukové záznamy osob;
- interní dokumenty obsahující osobní, důvěrné nebo jinak chráněné informace.

8. Autorské právo a informační etika

Uživatelé AI respektují autorská práva, licenční podmínky a práva osob zachycených v textu, obraze, zvuku nebo videu. Použití AI nenahrazuje práci s dohledatelnými informačními zdroji. Pokud úkol vyžaduje práci se zdroji, žák je uvádí podle pokynu učitele. Škola vede žáky k rozlišení vlastní tvorby, převzatého obsahu a obsahu vytvořeného nebo významně upraveného pomocí AI.

9. Využití AI podle věku žáků

1. stupeň ZŠ

Těžištěm je seznamování s principem AI, rozpoznávání AI obsahu, bezpečnost, ochrana soukromí, kritické přemýšlení a společná práce pod vedením učitele. Přímé používání konkrétních služeb se řídí jejich podmínkami a rozhodnutím školy.

2. stupeň ZŠ

Žáci postupně získávají větší samostatnost. Učí se formulovat prompty, porovnávat a ověřovat výstupy, rozpoznávat zkreslení a manipulaci, uvádět využití AI a používat ji jako nástroj podporující vlastní učení a tvorbu.

10. Spolupráce s rodiči

Škola informuje zákonné zástupce o základních principech práce s AI a podporuje otevřenou komunikaci o bezpečném používání digitálních technologií, ochraně soukromí, ověřování informací, věkových podmínkách služeb a odpovědnosti dítěte za jednání v digitálním prostředí.

11. AI gramotnost zaměstnanců a profesní rozvoj

Škola podporuje průběžné vzdělávání zaměstnanců v oblasti možností a limitů AI, tvorby zadání, ověřování výstupů, ochrany osobních údajů, autorského práva, etiky, kybernetické bezpečnosti, deepfake obsahu, diskriminačních zkreslení a využití AI při individualizaci a diferenciaci vzdělávání.

Tento přístup současně podporuje naplňování požadavku na rozvoj AI gramotnosti osob, které při své práci s AI systémy nakládají.

12. Odpovědnost, zavádění nástrojů a kontrola

Za koncepční zavádění AI ve škole odpovídá ředitel školy. Na realizaci strategie se podle své působnosti podílí vedení školy, ICT koordinátor/metodik, pedagogičtí pracovníci, školní poradenské pracoviště a ostatní zaměstnanci.

Před systematickým zavedením nového AI nástroje škola podle povahy použití posoudí zejména účel, podmínky služby, věkové limity, práci s osobními údaji, bezpečnost, možnost lidského dohledu a případná právní nebo licenční rizika.

13. Právní a metodický rámec

Strategie se uplatňuje v souladu s platnými právními předpisy a aktuálními metodickými doporučeními. Relevantní jsou zejména:

- zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění;
- zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, v platném znění;
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 (GDPR);
- zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů;
- zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, v platném znění;
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění;
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 o umělé inteligenci (AI Act), v aktuálním znění;
- aktuální doporučení a metodické materiály MŠMT a NPI ČR.

Pozn.: AI Act byl v roce 2026 novelizován. Škola proto při aktualizaci tohoto dokumentu pracuje s aktuálním konsolidovaným zněním právních předpisů.

14. Pět společných pravidel školy

PŘEMÝŠLEJ - AI nenahrazuje vlastní myšlení.

OVĚŘUJ - Výstup AI může být chybný, neúplný nebo zkreslený.

CHRAŇ - Nevkládej do AI osobní, citlivé nebo důvěrné informace.

PŘIZNEJ - Pokud AI významně pomohla vytvořit výstup, její použití vhodně uveď.

ODPOVÍDEJ ZA VÝSLEDEK - Za použití AI a výsledný výstup odpovídá člověk, nikoliv AI.

15. Vyhodnocování a aktualizace

Oblast AI se rychle vyvíjí. Strategie je vyhodnocována nejméně jednou ročně a dále vždy při významné změně právních předpisů, metodických doporučení, používaných technologií nebo bezpečnostních rizik. Podněty mohou poskytovat zaměstnanci, žáci i zákonní zástupci.

Cílem školy je připravovat žáky na svět, ve kterém bude AI běžnou součástí vzdělávání, práce i osobního života. Žák se proto neučí pouze AI používat, ale především posuzovat, kdy a proč ji použít, jak ověřit její výstup a kdy je vhodnější spolehnout se na vlastní znalosti, schopnosti, zkušenosti a spolupráci s druhými.

Pravidla používání AI pro žáky

Umělá inteligence může být dobrým pomocníkem při učení. Dokáže vysvětlovat, nabízet nápady, pomáhat s procvičováním nebo tvorbou. Nemá však přemýšlet a pracovat místo tebe.

1. Dodržuji režim A-B-C

A = bez AI, B = AI jako pomocník, C = AI je součástí úkolu. Režim určuje učitel/ka.

2. Přemýšlím vlastní hlavou

AI používám jako pomocníka. Dokážu vysvětlit, co jsem vytvořil/a a jak jsem postupoval/a.

3. Ověřuji informace

AI se může mýlit. Důležité informace ověřuji z důvěryhodných zdrojů.

4. Chráním soukromí

Do AI nekládám osobní, citlivé ani důvěrné údaje o sobě ani o ostatních.

5. Přiznávám použití AI

Pokud mi AI významně pomohla, její použití nezatajuji a podle pokynu učitele ho popíšu.

6. Za práci odpovídám já

Neodevzdávám bezmyšlenkovitě AI výstup. Výsledek kontroluji, upravuji a rozumím mu.

7. AI nepoužívám k podvádění

Respektuji zákaz AI při testu, zkoušení nebo jiné samostatné práci.

8. Respektuji ostatní

AI nepoužívám ke kyberšikaně, ponižování, falešným nahrávkám, deepfake obsahu nebo poškozování druhých.

9. Respektuji autorská práva

Nevydávám cizí práci za vlastní a pracuji se zdroji podle pokynu učitele.

10. Používám vhodné nástroje

Používám pouze nástroje odpovídající mému věku, pravidlům školy a pokynům učitele.

Příloha č. 2 - Pravidla používání AI pro zaměstnance

1. AI je pomocník, ne rozhodovací autorita

Odborný úsudek, odpovědnost a lidské rozhodnutí zůstávají na zaměstnanci.

2. Každý výstup kontroluji

Ověřuji správnost, aktuálnost, vhodnost, přiměřenost a možná zkreslení.

3. Chráním osobní a důvěrné údaje

Do nepovolených AI služeb nevkládám identifikovatelné údaje žáků, rodičů ani zaměstnanců, zdravotní či poradenské údaje, hesla ani interní dokumenty.

4. AI používám tam, kde přináší pedagogickou nebo pracovní hodnotu

Např. inspirace, diferenciacce, pracovní listy, formulace cílů, náměty pro zpětnou vazbu či jazyková úprava.

5. O hodnocení a citlivých rozhodnutích rozhoduji já

AI nesmí samostatně určovat klasifikaci, slovní hodnocení, výchovná opatření, pedagogickou diagnostiku ani personální rozhodnutí.

6. Žákům předem stanovím režim A-B-C

Žák musí vědět, zda je AI zakázána, povolena jako pomocník, nebo je součástí úkolu.

7. Rozvíjím vhodné kompetence žáků

Vedeme žáky k ověřování, bezpečnosti, transparentnosti, etice a kritickému myšlení.

8. Zajišťuji rovné podmínky

Povinný úkol s AI nesmí být závislý na placeném nástroji nebo domácím vybavení žáka.

9. Respektuji věkové a licenční podmínky

Než nástroj použiji se žáky, ověřím vhodnost služby a podmínky jejího používání.

10. Průběžně rozvíjím kompetence spojené a AI

Sleduji změny nástrojů, rizik, práva a doporučení školy, MŠMT a NPI.

Použitá východiska a doporučené zdroje

MŠMT: MŠMT diskutovalo podobu Strategie AI ve vzdělávání (24. 6. 2026)

<https://edu.gov.cz/msmt-diskutovalo-podobu-strategie-ai-ve-vzdelavani-odborny-workshop-prinesl-klicove-podnety-pro-dalsi-smerovani/>

MŠMT: Projekt NPO 3.1 - AIDIG: Podpora umělé inteligence ve vzdělávání a rozvoj digitálních kompetencí učitelů

<https://edu.gov.cz/projekt-npo-3-1-aidig-podpora-umele-inteligence-ve-vzdelavani-a-rozvoj-digitalnich-kompetenci-ucitelu/>

NPI ČR: Doporučení, jak pracovat s umělou inteligencí

<https://www.npi.cz/aktuality/74837-doporuceni-jak-pracovat-s-umelou-inteligenci>

NPI ČR: Doporučení pro využívání umělé inteligence na základních a středních školách - vedení školy

<https://vedemeskolu.npi.cz/files/ai-doporuceni-online-reditele.pdf>

NPI ČR: DigCompEdu - podpora digitálních kompetencí žáků

<https://digcompedu.npi.cz/podpora-digitalnich-kompetenci-zaku>

EUR-Lex: Nařízení (EU) 2024/1689 o umělé inteligenci, konsolidované znění

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:02024R1689-20260727>

Úřad pro ochranu osobních údajů - informace a metodické materiály

<https://uoou.gov.cz/>